

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุข ในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่น เขต 5*

21ST CENTURY LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING WORKPLACE HAPPINESS OF TEACHERS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

พิมพ์ชนก เกื่อนโทสาร¹ และ พิมพ์อร สดเอี่ยม²

Pimchanok Thuantongsan¹ and Pim-on Sod-ium²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

¹⁻²Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, Thailand

Corresponding Author's Email: buzzaprem43p@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครู และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปี การศึกษา 2566 จำนวน 320 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เท่ากับ 0.944 และความสุขในการทำงานของครู เท่ากับ 0.949 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์

* Received 11 September 2024; Revised 21 September 2024; Accepted 22 October 2024

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศึกษาเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_5) การกำหนดทิศทาง (x_3) การทำงานร่วมกัน (x_4) และการสื่อสาร (x_2) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.801 สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ร้อยละ 63.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการในการพยากรณ์ และสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$\hat{Y} = 0.962 + 0.361(x_5) + 0.170(x_3) + 0.145(x_4) + 0.083(x_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$\hat{Z} = 0.470(x_5) + 0.199(x_3) + 0.191(x_4) + 0.116(x_2)$$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา, ความสุขในการทำงานของครู

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the 21st century Leadership of school administrators, 2) study the happiness at work of school personnel, 3) study the relationship between the leadership of school administrators in the 21st century and the happiness at work of school personnel, and 4) study the relationship between 21st century Leadership of

school administrators affects happiness at work of school personnel under Khon kaen primary educational service area office 5. The sample used in this research was a group of 320 school administrators and teachers under the under Khon kaen primary educational service area office 5 in academic year 2023. The research instrument was a five - rating scale questionnaire regarding the 21st century skills of school administrators with a confidence level of 0.944, and happiness at work of school personnel with a confidence level of 0.949. The statistics used for analysis data were: mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and Multiple Regression Analysis using Stepwise for identify the level of significance the predictive power.

The results of the study were as follows:

1. The 21st century Leadership of school administrators under Khon Kaen primary educational service area office 5 was at the high level.

2. The happiness at work of school personnel under Khon Kaen primary educational service area office 5 was at the high level.

3. The relationship between the 21st century Leadership of school administrators and the happiness at work of school personnel under Khon Kaen primary educational service area office 5 correlated positively high level of .01 of statistical significance.

4. The regression analysis the relationship between leadership in the 21st century of school administrators that affects happiness at work of school personnel under Khon Kaen primary educational service area office 5, consisting of creativity, direct setter, collaboration, and communicator with a multiple correlation coefficient of 0.801 can be used to predict the creation of a happiness at work of school personnel under Khon Kaen primary educational service area office 5 was 63.70 percent. There were statistically significant relationships at the .01 level. The predictive equation in the form of raw score was

The prediction equation of unstandardized Score

$\hat{Y} = 0.962 + 0.361(x_5) + 0.170(x_3) + 0.145(x_4) + 0.083(x_2)$ and the predictive

The prediction equation of standardized Score

$\hat{Z} = 0.470(x_5) + 0.199(x_3) + 0.191(x_4) + 0.116(x_2)$

Keywords: 21st Century Leadership, School Administrators, Teachers' Work Happiness

บทนำ

การก้าวเข้าสู่สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก การสื่อสารด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ มีการเชื่อมโยงจากทั่วทุกมุมโลก ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อน จึงทำให้วิถีชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมา (สมหญิง สายธนู, 2560, หน้า 35 - 36) ทำให้ทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ได้รับการพัฒนาและเอาใจใส่อย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อศักยภาพสูงสุดในการทำงานโดยเฉพาะในยุคสมัยที่คนถือเป็นทุนทรัพย์ที่สำคัญและมีคุณค่าขององค์กร การดูแลรักษาและพัฒนาระบบคนให้ดีและมีคุณภาพ ย่อมช่วยสร้างการเจริญเติบโตและความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับองค์กร (พัชรา วาณิชสิน, 2560: 23)

ในขณะที่โครงสร้างและระบบการศึกษายังเกิดปัญหาและความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอีกทั้งการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายังเป็นปัญหา อัตรากำลังครูไม่เพียงพอต่อชั้นเรียน ครูไม่ครบสาขา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างยิ่ง การปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาระบบโครงสร้างการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการศึกษาที่แสดงความรับผิดชอบต่อคุณภาพมาตรฐานให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 131) และจะทำให้สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ได้รับการพัฒนาและเอาใจใส่อย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อศักยภาพสูงสุดในการทำงานโดยเฉพาะในยุคสมัยที่คนถือ

เป็นทุนทรัพย์ที่สำคัญและมีคุณค่าขององค์กรการดูแลรักษาและพัฒนาระบบคนให้ดี และมีคุณภาพย่อมช่วยสร้างการเจริญเติบโตและความได้เปรียบให้กับองค์กร (พัชรา วาณิชชิน, 2560 : 23) ผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอนส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะที่เตรียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อ่ำดอนกลอย, 2556 : 6 - 7)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมาย สร้างทีมงาน สร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญมากหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 อันเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสุขในองค์กร ได้ผู้บริหารต้องมีการค้นหาปัจจัยต่าง ๆ ทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู และนำปัจจัยต่าง ๆ มาสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในองค์กร ซึ่งสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ ส่งผลต่อความสุขในการทำงานในสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศแห่งความสุข แต่หากสัมพันธภาพของคนในองค์กรไม่ดีก็อาจสร้างปัญหาต่าง ๆ ให้กับสถานศึกษาได้ (อิศคุณ สินธนาปัญญา, 2557 : 26) ซึ่งความสุขในการทำงานถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อการบริหารองค์กรในเชิงการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่จะมีผลต่อในระดับบุคคลที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีผลต่อองค์กรที่จะทำให้สถานศึกษามีบรรยากาศแห่งความสุขทั้งผู้บริหารครูผู้สอน และนักเรียนร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานอย่างเต็มความสามารถส่งผลดำเนินการที่ดียิ่งขึ้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร และที่สำคัญที่สุดก็คือผลผลิตของสถานศึกษา คือ ผู้เรียนที่จะได้รับการเรียนการสอนกับครูที่ทำงานอย่างมีความสุข มีความตั้งใจในการทำงาน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างเต็มความสามารถอันเกิดจากแรงจูงใจในการทำงาน การสร้างวัฒนธรรมแห่งความสุขในสถานศึกษา (อิศคุณ สินธนาปัญญา, 2557 : 29)

ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ต้องสามารถบริหารจัดการเพื่อให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไขว่คว้าหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีศิลปะและทักษะในการบริหารจัดการ การปกครองที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ผู้นำต้องหมั่นฝึกฝนทักษะการบริหารคนอยู่เสมอเพื่อให้เป็นที่รักของบุคลากรในองค์กรรู้จักใช้คนให้ถูกกับงานหรือถูกหน้าที่อย่างเหมาะสมมีอุดมการณ์

ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองหรือผู้อื่น ไม่คดโกง รู้เท่าทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสถานการณ์ กล่าวตัดสินใจ มีความคิดที่เร็วบนหลัก ความแม่นยำมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ผู้นำที่ดีที่มีความคิดก้าวหน้านั้นต้องรู้จักการสร้างทีมงาน สร้างเครือข่าย เพราะทีมงานหรือเครือข่ายเหล่านั้น จะเป็นปัจจัยผลักดันให้การบริหารงานสำเร็จลุล่วงได้อย่างรวดเร็ว ต้องบริหารบนความเป็นมิตร มีคุณธรรม มีจิตใจงดงาม เอื้อเฟื้อ ประรณนาดี ยอมสละความสุข ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ทำงานให้เป็นแบบอย่างแก่บุคลากรขององค์กร ในการทำงานผู้บริหารควรลงไป ตรวจสอบการทำงานทุกขั้นตอนเพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที หากกรณีเกิดปัญหาในการทำงานหรือเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดทั้งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร ในองค์กรอีกทางหนึ่งด้วย (สนุก สิงห์มาตร และคณะ, 2560 : 490 - 492)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาคือบุคคลสำคัญที่ต้องรู้จักปรับตัวให้ทันกับบริบทการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และควรมีภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาเพื่อเกิดความสุขในการทำงานของครู ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำของตนเองให้เหมาะสม และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งความสุขในการทำงานของบุคลากร อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดต่อการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มุ่งศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1,929 คน (ข้อมูลแผนอัตรากำลังข้าราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 320 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 3 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับตามมาตรการวัดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบประเด็นข้อคำถาม
2. สร้างข้อคำถามและตรวจสอบความถูกต้อง โดยนำเสนอและปรับแก้ไขตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป
4. ทดลองใช้แบบสอบถามกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และปรับปรุงแก้ไขตามเกณฑ์
5. ตรวจสอบความถูกต้องและจัดพิมพ์เอกสารฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรศรีสัชนาลัย เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน โดยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และบางส่วนนำส่งผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ google form
3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในการตอบ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ

3. วิเคราะห์ระดับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ

นำข้อ 2 และ 3 ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 100)

4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในแต่ละตัวแปรและระหว่างตัวแปรพหุคูณกับตัวแปรเกณฑ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ภัทพร เกษสังข์, 2559, หน้า 169 – 171) แล้วแปลความหมายดังนี้

มีค่า r 0.81 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

มีค่า r 0.61 - 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

มีค่า r 0.41 - 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

มีค่า r 0.21 - 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ

มีค่า r 0.01 - 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

มีค่า r 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์พิจารณา ดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือใกล้เคียง 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ

5. วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติอนุมาน (Inferential statistics)

2.1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

2.2) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การแก้ปัญหา (x_1)	4.17	0.58	มาก	4
2. การสื่อสาร (x_2)	4.30	0.59	มาก	2
3. การกำหนดทิศทาง (x_3)	4.30	0.49	มาก	1
4. การทำงานร่วมกัน (x_4)	4.21	0.55	มาก	3
5. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_5)	4.11	0.55	มาก	5
รวม	4.22	0.44	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดทิศทาง และการสื่อสาร รองลงมา คือ การทำงานร่วมกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของครู (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมและรายด้าน

ความสุขในการทำงานของครู (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ที่ทำงานน่าอยู่ (y_1)	4.08	0.48	มาก	4
2. คนทำงานมีความสุข (y_2)	4.14	0.53	มาก	3
3. ทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ (y_3)	4.16	0.54	มาก	2
4. ความสมานฉันท์ในองค์กร (y_4)	4.18	0.50	มาก	1
รวม	4.14	0.42	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสุขในการทำงานของครู (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสมานฉันท์ในองค์กร รองลงมา คือ ทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ที่ทำงานน่าอยู่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู โดยรวมมีค่า ($r_{XY} = 0.758$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 ในระดับสูง ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่น เขต 5 ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_5) การกำหนดทิศทาง (x_3) การทำงานร่วมกัน (x_4) และการสื่อสาร (x_2) ตามลำดับ สามารถอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.801 ($R = 0.801$) ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_5) การกำหนดทิศทาง (x_3) การทำงานร่วมกัน (x_4) และการสื่อสาร (x_2) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ร้อยละ 63.70 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.637$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.25322 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.962 + 0.361(x_5) + 0.170(x_3) + 0.145(x_4) + 0.083(x_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.470(x_5) + 0.199(x_3) + 0.191(x_4) + 0.116(x_2)$$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การกำหนดทิศทาง การสื่อสาร การทำงานร่วมกันการแก้ปัญหา และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารแสดงออกมาในการบริหารงานในองค์กรด้วยความเชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบพร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เน้นการปฏิบัติและเรียนรู้จากการค้นคว้าด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การยอมรับ และเกิดความสำเร็จจากผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้มีผลต่อการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนา เหลืองงาม (2562) กล่าวว่า ปัจจุบันมีสถานการณ์โลกการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ก้าวทัน

สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และสอดคล้องกับ วรารัตน์ ศรีบุตดา และอำนาจ ชนวงษ์ (2566) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ความสมานฉันท์ในองค์กร ทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ คนทำงานมีความสุข และที่ทำงานน่าอยู่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีความพึงพอใจในการทำงานที่ตอบสนองสภาพความเป็นอยู่ของตนเองทั้งด้านสังคม ร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิดความสุขในการทำงาน มีความรู้สึกว่าการที่ทำงานมีความมั่นคง มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี มีความปลอดภัย มีโอกาสที่จะได้รับความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อีกทั้งยังเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความสุขในการทำงานของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Manion (2003) กล่าวว่า ความสุขในการทำงานเกิดจากความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความรู้สึกอยากที่จะทำงานและมีความผูกพันกับเพื่อนร่วมงานมีความสนุกสนาน การยิ้มแย้ม การหัวเราะ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างปฏิบัติงาน และทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสอดคล้องกับ กิตติมา ใจปลื้ม (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิเคราะห์ความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากที่จะสามารถทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำมีการใช้ภาวะผู้นำในการบริหารยุคศตวรรษที่ 21 ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา และบริหารบุคลากรภายในสถานศึกษา ทำให้บุคลากรใน

สถานศึกษาเกิดการยอมรับ เชื้อมั่น และศรัทธา สอดคล้องกับ กิตติมา ใจปลั่ง (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_5) การกำหนดทิศทาง (x_3) การทำงานร่วมกัน (x_4) และการสื่อสาร (x_2) ตามลำดับ สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 63.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.25322 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เป็นผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีทักษะการสื่อสารที่เป็นกัลยาณมิตร ซึ่งเน้นทั้งคนและงาน มีการให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีประสบการณ์การบริหาร มีเทคนิคในการบริหารจนทำให้สามารถจูงใจให้บุคลากรครูในโรงเรียนมีความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดตามทฤษฎีของเบลคและมูตัน (Blake & Mouton, 1964 : 10) กล่าวว่า ผู้นำต้องให้ความสนใจทั้งเรื่องงานและสร้างขวัญกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชา คือ สร้างสมดุลระหว่างความต้องการขององค์กรและความต้องการของคนทำงานโดยไม่ขัดแย้งกัน เน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ ไดเนอร์ (Diener, 2000 : 31) กล่าวว่า บุคคลที่มีความสุขในการทำงาน คือ บุคคลที่ได้กระทำในสิ่งที่ตนรักและพึงพอใจ ชอบ และศรัทธาในงานที่ทำส่งผลให้เกิดอารมณ์ทางบวกมากกว่าทางลบปัจจัยหรือองค์ประกอบของความสุข ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิต ความพึงพอใจในเป้าหมายหลักของชีวิต ตลอดจนประสบการณ์ในชีวิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิสริยา กลิ่นสุนทร (2564) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ ด้านการบริหารบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.758 สามารถพยากรณ์การสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ร้อยละ 57.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งด้านการบริหารบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ ฌิตธร ศรีรักษา (2565) ศึกษาปัจจัยส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X14) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องปรับปรุงและพัฒนา โดยผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรได้นำเสนอแนวทางการดำเนินงานใหม่ ผลงานใหม่ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ข้อมูลข่าวสาร และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ พัฒนา ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ความสุขในการทำงานของครู ด้านคนทำงานมีความสุข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้ายดังนั้นผู้บริหารควรจัดสวัสดิการและมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ ผู้บริหารควรมีนโยบายหรือวิธีการจูงใจให้ครูรักในงานที่ทำและมุ่งมั่นในการทำงาน โดยการเลือกงานให้เหมาะสมกับคนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติจะได้มีความสุขในการทำงานและรักในการทำงานนั้น
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับความสุขในการทำงานของครู ด้านที่ทำงานน้อย มีความสัมพันธ์สูงกว่าทุกด้าน ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ควรให้ศึกษานิเทศก์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร บุคลากรและหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้บริหารเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยการจัดอบรมสัมมนาเพื่อมีแนวทางการ

ดำเนินงานใหม่ ผลงานใหม่ และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้พัฒนาปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการกำหนดทิศทาง ด้านการทำงานร่วมกัน และด้านการสื่อสารสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ดังนั้น เมื่อต้องการให้บุคลากรในโรงเรียนมีความสุขในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำภาวะผู้นำดังกล่าวมากำหนดเป็นนโยบายหรือยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
3. ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา ใจปลื้ม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการทำวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรา วาณิขวิน. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำ : จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

- รัตนา เหลืองงาม. (2562) . ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ คม. การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตนา เหลืองงาม. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ คม. การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรรัตน์ ศรีบุตตา และอำนาจ ชนะวงศ์. (2566). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น, วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 7 (2), 361 - 376.
- สนุก สิงห์มาตรและคณะ. (2560). คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่21. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.เรียกใช้เมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2567 จาก <http://gs.rmu.ac.th/grc2017/fullpaper/ file/PS-O-01.pdf>.
- สมหญิง สายธนู. (2560). คู่มือครูอาชีพ (ฉบับย่อ)ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อธิคุณ สิ้นธนาปัญญา. (2557). การบริหารความสุขในสถานศึกษา Happiness Management in School, 28(88), 23-26.
- อิสริยา กลิ่นสุนทร. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- Blake, Robert R. & Mouton, Jane S. (1964). The Managerial Grid. Houston : Gulf. Publishing.
- Diener, E. (2000). Subjective Well-being: The science of happiness and proposal for a national index. The American Psychologist Association, 1(2), 34-43.
- Manion, J. (2003). Joy at work: Creating a positive work place. Journal of Nursing Administration, 33(12), 652-655.